

2026 m. istorijos stojamojo egzamino programa

Mokiniai turėtų gebėti:

- taikyti istorijos žinias;
- paaiškinti istorinių sąvokų reikšmę;
- nurodyti įvykių priežastis, eigą ir jų pasekmes;
- lyginti istorijos šaltinius bei daryti argumentuotas išvadas;
- trumpai apibūdinti istorinių asmenybių veiklą;
- surasti tekste klaidingus faktus ir parašyti teisingus atsakymus.

Istorijos egzamino turinį sudaro dvi temos.

I tema. Viduramžiai.

- Europos valstybių politinė raida nuo susiskaldymo iki centralizacijos (VIII-XV a.): Frankų valstybė, Šventoji Romos imperija, Anglija ir Prancūzija.
- Krikščionybės plitimas, Bažnyčios schizma, popiežiaus ir imperatoriaus kova dėl valdžios viršenybės. Kryžiaus žygiai. Krikščionybės ir islamo sąveika.
- Viduramžių visuomenė: luomai, religinės bendruomenės, vienuolių ordinai, miestai (gildijos ir cechai, Hanzos miestų prekybos sąjunga).
- Viduramžių kultūra: mokslas, menas, architektūra (romanika ir gotika), švietimas (vienuolynų mokyklos ir universitetai).
- Lietuvos valstybės suvienijimas ir karalystės susikūrimas.
- LDK kelias į krikščionybę. Krėvos unija ir Lietuvos krikštas.
- LDK visuomenės struktūra ir ūkio raida. Magdeburgo teisės, privilegijos, činšas, dešimtinė, lažas.
- LDK kovos su ordinais XIII-XV a. ir Maskvos didžiąja kunigaikštyste. Plėtimasis į skilusios Kijevo Rusios kunigaikštystes.
- Mindaugo, Gedimino, Jogailos, Vytauto Didžiojo vaidmuo Lietuvos istorijoje.

II tema. Ankstyvieji naujieji laikai.

- Renesanso epocha ir jos žymiausios asmenybės: Dantė Aligjeris, Johanas Gutenbergas, Galileo Galilėjus, Mikalojus Kopernikas, Mikelandželas ir Leonardas da Vinčis.
- Didieji geografiniai atradimai: Amerikos ir jūrų kelio į Indiją atradimas.
- Reformacija Europoje: liuteronybė, kalvinizmas ir anglikonybė. Jėzuitų ordinas ir Ignaco Lojolos veikla.
- Valakų reforma ir jos reikšmė.
- Liublino unijos priežastys ir jos esmė.
- Mokslo ir kultūros raida LDK XIII-XVI a.